

Eric Andell
Handläggare
033 358090

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Borås Stads remissyttrande över promemorian En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter (Ds 2024:25)

LI2024/00880

Beslut

Borås Stad tillstyrker remissen, men gör flera medskick.

Sammanfattning

Borås Stad agerar remissinstans i ärendet ”Remiss av promemorian En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter (Ds 2024:25)” från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Promemorian har vidareremitterats till Samhällsbyggnadsnämnden som tillstyrker remissen med synpunkter.

Borås Stad tillstyrker remissen, men gör flera medskick om bland annat att den ökade längden på tidsbegränsade bygglov försvårar för typhus, att avvikelser vid permanenta bygglov urholkar detaljplaner, att överklagandetiden troligtvis inte kommer påverkas av förslagen samt att en större översyn av Plan- och byggregelverket bör genomföras.

Ärendet i sin helhet

Borås Stad delar remissens problembeskrivning och ser positivt på flera av de åtgärder som föreslås. Med platsbrist på häkten och anstalter tillkommer stora utmaningar på ny- och utbyggnation, vilket flera av förslagen i remissen ger bättre förutsättningar för att lösa snabbare och flexiblare än vad som idag är möjligt. Borås Stad tillstyrker remissen, men gör flera medskick:

Kapitel 6.2 om tidsbegränsade bygglov

- Borås Stad ser störst möjlighet till att ge tidsbegränsade bygglov för tillbyggnader och ändrad användning - där handlar det ofta om äldre detaljplaner som gör åtgärden planstridig men att lämplighetsprövning går att göra inom ramen för ett bygglov. Borås Stad ser dock risker med sådana bygglov i väntan på ny detaljplan. Lämplighetsprövningen som följer av en detaljplan avgör om det som tidigare fått tidsbegränsat bygglov kan permanenteras. Det kan upplevas som att åtgärden föregår

den permanenta prövningen. Borås Stad vill understryka vikten av att sakägare får möjlighet att lämna synpunkter i processen.

- Borås Stad instämmer i att vid tidsbegränsade bygglov kan möjligheten till att använda typhus öka och gestaltningsfrågan kan vara av mindre betydelse. Borås Stad anser dock med bakgrund i förslaget på att tillfälliga bygglov kan stå i upp till 20 år att gestaltningsfrågan kan vara lika viktig som i andra typer av lov.

Kapitel 6.3 om avvikelser vid permanenta bygglov

- Borås Stad anser att avvikelser från en detaljplan gör att förutsebarheten i planen försvinner, vilket innebär att den till viss del förlorar sin funktion. Fler avvikelser kan även leda till fler överklaganden, vilket kan förlänga processen. Borås Stad understryker att kommunen kan, men inte måste, tillåta avvikelse från detaljplanen.

Kapitel 6.4 om tillfälliga häkten och anstalter vid extraordinär situation

- Borås Stad ställer sig negativ till reglering om tillfälliga häkten och anstalter. Sådana byggen har stor påverkan på omgivningen och Borås Stad anser att de ska prövas enligt plan- och byggregelverket. Om förslaget genomförs är det viktigt att det finnas en skyldighet att underrätta byggnadsnämnden i en kommun om åtgärder vidtas med stöd av föreskrifter som meddelas via bemyndigandet.

Kapitel 6.6 om prioriterade överklaganden

- Borås Stad anser inte att överklagandetiden kommer påverkas nämnvärt, då antalet ärenden om bygglov för häkten och anstalter är så pass få. Däremot välkomnar Borås Stad en utredning om hur överklagandetiden kan förkortas generellt.

Generellt om risker för negativ miljö- och klimatpåverkan.

- Borås Stad anser att snabbare handläggningstider riskerar att försämra möjligheter att göra utredningar som krävs för att minska negativ miljöpåverkan.
- Det finns också en risk för att mindre hänsyn tas till att kunna bygga klimatvänligt med långsiktig hållbarhet när andelen tillfälliga bygglov ökar.
- Byggandet av nya häkten och anstalter ger en stor påverkan på omgivningen och därav är det av stor vikt att det genomförs en prövning enligt plan- och bygglagen.

Generellt om en förenklad process för byggande av typhus

- Kriminalvården önskar lokalisera häkten i närheten av polis och domstolar samt anstalter centralt i närheten av kollektivtrafik. Borås Stad anser att dessa lokaliseringskrav inte stämmer överens med dess förslag på fler typhus då centrala miljöer ställer högre krav på anpassning och gestaltning. För att underlätta sådan problematik

välkomnar Borås Stad förslaget på en förenklad process för byggande av typhus.

Generellt om ändringar i Plan- och byggregelverket

- Borås Stad anser att förslag likt de som föreslås i denna remiss samt många övriga liknande remisser komplicerar regelverket för bygglov, då fler undantag görs från grundförfattningen. Det kan då öppna för tolkningar som minskar likvärdigheten och risken blir att effekter skapas som är svåra att överblicka i förväg. Förutsägbarheten i en detaljplan minskar. Även om Borås Stad ser positivt på en samlad och tydlig vägledning för handläggning av häkten och anstalter välkomnar Borås Stad en mer systematisk översyn av hela regelverket, snarare än små ändringar.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Svante Stomberg
Stadsdirektör